

*****

relaas van een zeereiziger aan boord van de geesje van urk.
van maandag 24 juni tot zaterdag 13 juli 1985.
vlaardingen - noorwegen v.v
scheepsjournaal

24 juni +/- 12.30 uur

-----
olie en water gebunkerd, trossen los, de nieuwe waterweg op richting zee.
buitengaats werden voor het eerst de zeilen gehesen.
koers in noordelijke richting. (Den helder)
de badplaatsen aan stuurboord glijden voorbij, Scheveningen, Zandvoort,
egmond, wijk aan zee etc.
ik ben door gert de schipper ingedeeld in een wacht van 23 - 05h en 11 -17 h,
mijn eerste nachtdienst dus op zee.
al zeilend schieten we redelijk op, de wind is niet zo krachtig.

dinsdag 25 juni

05h , aan het eind van m'n wacht naderen we dan den helder.
de nieuwe wacht die zojuist gewekt is neemt het van ons over.
de spinaziesoep (melk met spinazie en kaas erdoor) smaakte vannacht prima.
10.45h , opstaan maar weer de nieuwe dag breekt weer aan.
het schip stampt nogal, dit breekt mij een beetje op.
tijdens het aankleden en wassen kreeg ik het wat te kwaad.
het is een kunst om een aantal zo gunstig mogelijke tijden te vinden om de
anti-zeeziektepillen in te nemen.
een dagje met aanpassen en stabiliseren is het gevolg.
de koers gaat nu vrijwel noord.
maar helaas voor mij sloeg later op de avond/nacht het noodlot toch weer toe.

woensdag 26 juni 1985..

na het onvrijwillig vissen voeren (overgeven) voelde ik mij steeds weer prima.
met een pilletje in om 04 uur naar kooi gegaan, een uur eerder dan gewoonlijk.
in de middag is de wind gaan liggen, dobberen maar.
's-avonds ging het al een stuk beter met mij.
we voeren ook nog langs een booreiland.

donderdag 27 juni

de nacht gleeed door , de dag brak aan een hele mooie zonsopgang was het
resultaat. Om 05 uur naar kooi gegaan.
heerlijk geslapen, weer wakker om 11 uur, en na het otbijt weer aan het werk.
behalve voor de roerganger was het voor de rest van de wacht niet zo erg
veel te doen. (Geen overstag of iets dergelijks)
een stip aan de horizon wordt steeds groter, het blijkt een heus
containerschip te zijn.
Deze ziet ons gelukkig op tijd en corrigeerd z'n koers (zeilschip heeft
in dit geval voorrang op zee)
het eten smaakte prima , komkommer paprika en uiensaus en gierst stond op het
menu van deze dag.
oh, ja we hebben sinds kort een verstekeling aan boord in de vorm van een
geringde duif.
die was pardoes op ons schip neergestreken en lust graag het overgebleven
restant van de gierst.

vrijdag 28 juni

er is op het moment zeer weinig wind, en om de zeereis wat te bekorten,
want we zitten al 4 dagen en 3 nachten op zee,
besluit de schipper een nachtje te gaan motoren.
in de middag gingen de zeilen weer omhoog maar het hield niet over.
al motorend zijn we in de loop van de dag in de Noorse kustplaats egersund
aangekomen. 58 Graden noord 6 graden oost.
voor het eerst waren we voltallig in het bemanningsbedrijf.

zaterdag 29 juni

boodschappen doen en palaver houden (overleg houden) wat we in de loop van de dagen in Noorwegen gaan doen.

's-middags nog geprobeerd een ander nabijgelegen fjord in te komen maar dit was te smal en te risicovol gebleken.

we zijn toen teruggegaan naar de haven en daar voor anker gegaan.

in de avond is een gedeelte van de bemanning met de bijboot "urkeltje" aan land gegaan om wat te wandelen en wat rond te kijken. (300 Meter roeien)

zondag 30 juni.

het anker geheven en de zeilen gehesen, een heerlijk briesje bolde de zeilen. voor het eerst werd de 'handheld' (mijn eigen draagbare amateurzender) uit de bagage gehaald en uitgeprobeerd.

om 10.45 uur utc. Meldt de noorse amateur steinar, roepnaam lalze zich na mijn gedane algemene oproep. Met hem maak ik een babbeltje.

we zeilen nu verder oostwaarts langs de noorse kust.

naderhand kreeg ik nog Contact met ed, la6qi om 11.45 uur utc.

in de middag liepen we het rekefjord binnen waar ons aller geesje van urk tegen een steiger afgemeerd werd.

met z'n 10-en zijn we gaan "wandelen"

dit echter liep uit op een fikse klauterpartij, over de rotsen maar achteraf kijk ik toch met voldoening op die middag terug.

de hoofdmaaltijd bestond die dag uit zeebanket (paling) dat prima smaakte.

's avonds werd onder genot van een drankje teruggeblikt over de voortgeleden dag.

De achterban die aan boord was gebleven kon zodoende ook kennis nemen van de belevenissen.

maandag 1 juli 1985

's morgens de trossen losgemaakt en de haven per motor verlaten.

er stond een heerlijk windje.

eendrachtig werden de zeilen gehesen., en we hadden een fijne zeildag.

in de middag kwamen we aan in de plaats flekkefjord in het gelijknamige fjord gelegen.

Daar vonden we een plekje aan de steiger in de haven.

er was gelegenheid genoeg om te passagieren en de thuisgebleven achterban van vakantiegroeten te voorzien

die in egersund nog niet aan bod gekomen waren.

's avonds werd de portofoon weer uit de tas gehaald en geprobeerd.

na enige tijd "pa0wfb/la" geroepen te hebben kreeg ik uiteindelijk antwoord van alf, lalzm.

uit het gesprek bleek dat deze ongeveer 500 meter verderop op de heuvel woonde wiens korte-golfantenne ik eerder op de dag al waargenomen had.

met alf fluks een afspraak gemaakt om z'n shack (radiokamer) te bezoeken.

voor de eenvoud, en het niet hoeven zoeken is alf met de auto naar de haven gekomen en heeft mij opgehaald.

thuis werd ik door alf en zijn vrouw ontvangen.

we hebben veel gesproken over de verschillen in de wederzijdse zendmachtingen in noorwegen en nederland.

(noorwegen heeft slechts 1 algemene machtiging

in tegenstelling tot nederland die verschillende kategorien kent.

verder werd er geboemd betreffende de ombouw van een ex c.b bandzender voor gebruik als amateurzender in de 10 meter amateurband.

dinsdag 2 juli 1985

laat in bed en wat laat er weer uit, zo was het begin van deze 8ste vakantiedag maar om ongeveer 12 uur werd er toch

afscheid genomen van flekkefjord.

en al kruisend (herhaald overstag gaan) zijn we het grootste deel van het fjord toch zeilend doorgekomen.

het was niet de bedoeling om de zee weer op te gaan, maar op een rustig plekje voor anker te gaan.

bij een kleine zij inham van het fjord blij het gehucht grunnevik is dat ook gelukt.

voor de zekerheid tegen het ronddraaien om het anker werd er aan de achterzijde nog een tros aan land gebracht en verankerd.
iedereen vermaakte zich op een eigen wijze.
tot verrassing was in een van de motorbootjes die af en toe nieuwsgierig kwamen kijken naar ons schip ook alf, lalzm met kinderen en wat kennissen.
die was vroeg thuis gekomen wegens de variabele werktijden (hij werkt in een telefooncentrale van de noorse ptt aldaar ter plaatse in flekkefjord)
een laatste groet werd uitgewisseld met mijn Noorse ptt-kollega en zendamateur.
's avonds hebben we aan land gebarbercuud (???), na alle ingredienten eerst in het "urkeltje" (de roeiboot) geladen te hebben.
het werd een erg gezellige avond.
na afloop van de heerlijke maaltijd hebben we nog 2 x het gezelschapspel "verstoppertje spelen" gedaan met z'n allen, gelijk we dit in onze jeugd-jaren deden.

woensdag 3 juli

de dag begon +/- 08.30 uur.

na het ontbijt werd m.b.v het urkeltje de achtertros naar het land weer binnen-gehaald. De motor werd gestart en het schip voer de kleine zijfjord uit.
op het grote flekkefjord weer gekomen hebben een paar uur gekruist tot het een lieve lust was..

de bijboot het "urkeltje" hadden we achter ons aller "geesje" gehangen i.p.v zo als gebruikelijk aan boord te hijsen.

een 2 tal "matrozen" kwamen nu met een plan om een fotoreportage van het schip te te gaan maken. zo gezegd zo gedaan.

En de bijboot roeide weg met de fotografen aan boord.

na een half uur na wat extra capriolen met de boot uitgehaald te hebben ((gijpen en zo) voor het goede doel werden de fotografen toch weer aan boord genomen.

later op de middag werd het schip voorzichtig tegen een rots "geparkeerd" behalve ondergetekende ging iedereen aan land om het spel "smokkelaartje/douane" te spelen. (Overbrengen respectievelijk onderscheppen van fiches)
ik bleef als ordebewaarder aan boord en verdiepte mij verder in het boek van de noor thor heyerdahl "kontiki". (van dit boek heb ik een jaar of 22 geleden op de lagere school via de school-radio programma gehoord, waarvan ik het les en plaatjesmateriaal nog ergens thuis heb.)

na afloop van de avondmaaltijd hebben we het schip een andere ligplaats gegeven wegens de aanwezigheid van een kleine bijterig beestjesplaag.
de matrozen hebben de afstand van circa 4 kilometer roeiend in het urkeltje afgelegd. Waarvoor hulde aan erik en en erwin.

donderdag 4 juli

de reis ging nu verder van het gehucht abelnes via het hydrasundet naar kirchehamn op het eiland hydra.

samen met een aantal mede opvarenden hebben we nog een fikse wandeling gemaakt over het eiland van amland, vagen, hydrastad, marsstad naar rosvag v.v dit is een afstand van 15 kilometer.

2 keukenprinsessen hadden die avond staan ploeteren en hadden enorme stapels pannenkoeken gebakken met kaas, spek en rozijnen en zo.

dit smaakte fantastisch.

na het eten en de koffie (+/- 23.uur) ben ik met cisca, erik en marchien met het urkeltje uit varen geweest naar een ondiepe zoutwater ven in de buurt.. op armdiepte konden we zo een zeeslak van de bodem plukken zo ondiep was het.

vrijdag 5 juli

dit was een rust, speel en schip opgekalefaterd geworden.

grote potten zwarte verf kwamen er aan te pas om het bovenwaterschip weer een mooie zwarte kleur te geven met een witte rand ter hoogte van het dek.
's avonds was er barbecue.

zaterdag 6 juli

schip gereedgemaakt voor een zeereis richting Groot-Brittannië.

er staat een westenwind met sterkte 5 tot 7 bf, prima zeilweertje dus...

helaas heb ik later in de middag weer aan Neptunus ;moeten offeren, ziek in bed gekropen tot...

zondag 7 juli in de middag.

tijden mijn benedendekse aanwezigheid is er nogal wat te doen geweest. er kwam een mistbank opzetten.

erik, de dienstdoende wacht, (een van de 2 maten van gert, onze schipper) schakelde terstond de radar in.

na ongeveer 3 minuten ws deze gebruiks gereed.

tot enige schrik bleek dat op 0.5 zeemijl afstand een schip te liggen. hoofdmotor gestart en fluks uitgeweken...alles ging goed....

door het optreden van krachtige windstoten is er ook nog een buitenkluiverschoot stukgietrokken, dat genoemd zeil moest toen gestreken worden.

door het ontbreken van een buitenkluiver wordt het schip moeilijk te besturen. om dit te verbeteren werd er een rif in het bazaarzeil gestoken.

(het meest achterste zeil op de tweede mast).

door erwin is die middag nog, liggende in het kluivernet in volle zee een nieuwe kluiverschoot aangesplitst. (Een goede zeewaardige matroos dus)

's avonds was ik zover hersteld dat ik de komende wacht weer mee kon draaien.

maandag 8 juli

de laatste uurtjes van de 23-05 uur wacht gingen niet erg van harte wegens de opkomende koude, maar om 05.20 uur lag ik in mijn kooi.

wegens de gewijzigde windomstandigheden is het ongunstig geworden om een bestemming als Engeland te halen binnen een paar dagen.

de koers wordt nu verlegd naar een van de Nederlandse waddeneilanden.

dinsdag 9 juli

de nachtwacht was een stuk prettiger dan de vorige nacht.

de reden is minder wind, minder koude en minder hoge zeegang.

(een beetje tegenstrijdig eigenlijk voor een zeezeiler)

daar in de late nacht de wind verder was afgenomen tot 2-3 bf werd het voor de wind koers houden er niet gemakkelijker op.

(je draait je rot aan het grote stuurwiel om het schip op koers te houden) daardoor wordt er door de wacht besloten om de zeilen maar te strijken en de laatste 2 uur naar Terschelling op de motor te varen.

om +/- 8 uur moeten we op Terschelling binnengelopen zijn, ik heb daarvan niets van gemerkt, ik had mij om ongeveer 05.30 uur te rusten begeven.

om 10 uur stond ik weer naast mijn kooi.

ik heb toe een verkenning door het dorp gemaakt wat daar al zo te beleven valt.

in oostelijke richting lopende kwam ik uit bij de scheepvaartschool al waar een grote windmolen en een groot zonnepaneel opgesteld stond.

's avonds hebben we ons best vermaakt om de plaatselijke disco.

daarin was ik zelfs in geen maanden geweest.

alle ondervonden tegenslagen en zeeziekte ellende werden daar weggedronken en weggedanst... Heerlijk gewoon..... (02 uur in bed).....

woensdag 10 juli

's morgens ongeveer 13 uur de haven verlaten richting harlingen

daarna ging de reis naar Kornwerderzand op de afsluitdijk.

op dit laatstgenoemde traject kreeg ik van de schipper de taak het schip door de smalle vaargeulen en over de ondiepten te leiden.

het ging allemaal prima, bij de sluis aangekomen nam gert (de schipper)

het roer zelf weer in handen wegens de sluis manoeuvre.

op naar enkhuizen.....het ging heerlijk zo voor de wind zeilend.

wegens de grote diepgang van ca. 2.80 Meter "parkeerde" gert het schip aan de buitenkant van de haven aan een pier normaal bestemd voor vrachtvaarders.

intussen was de avondmaaltijd van andijviestamppot en het corvee achter de rug en ging ik met een aantal anderen een wandeling maken om het plaatsje aan een nauwkeuriger blik te onderwerpen dan alleen maar van op afstand.

aldaar kwamen we de nering tegen van een ijs verkopende middenstander.

deze bleek nogal wat aftrek te hebben zodat we enige tijd geduld moesten oefenen alvorens we onze bestellingen konden opgeven.

na afloop bleven we aan boord gekomen wat langer in het dagverblijf "plakken" (na 23 uur), afwachten totdat de plaatselijke torenklok de resterende tijd van die dag in stukken had gemaald en middernacht sloeg.

donderdag 11 juli

erwin een van de 2 scheepsmaten van gert vierde vandaag z'n verjaardag. en dat hebben we hem dan van harte toegezongen met een zoen van de nog aanwezige vrouwelijke opvarenden.

verder heeft erwin van ons nog een blauwe sweater gekregen, goed voor de koude nachtwachten aan boord van de geesje van urk op de motor (helaas), wegens de tijdsdruk en de verkeerde windrichting van enkhuizen via amsterdam - schellingwouderbrug naar ijmuiden.

e wachttijd voor de genoemde brug hebben we nuttig gemaakt met de voorbereiding van de avondmaaltijd die we varende in de amsterdamse haven hebben genuttigd.

in ijmuiden hebben we ons schip afgemeerd tegen een aan de kant liggend vissersschip.

vrijdag 12 juli 1985

de weergoden zijn ons wederom niet goed gezind, zuidenwind.

i.v.m het tij (stroomrichting) moesten we al om 04 uur de haven van IJmuiden verlaten richting Scheveningen.

als we later gaan dan moeten we uren tegen die stroom opboksen, dat kost veel onnodige brandstof voor de motor.

in Scheveningen liepen we om 10 uur binnen.... Iedereen slapen geblazen.

's middags zijn we met bijna voltallige groep naar het golfslagbad + sauna geweest dat gelegen is bij het Kurhaus.

en schik dat we gehad hebben in het zwembad!!, lekker gedold met elkaar (moet veel vaker in het leven gebeuren)

na afloop van het zwemmen met z'n allen de sauna in na eerst de aanwezige "gebruiksaanwijzing" gelezen te hebben.

gescheiden in se sauna vonden we maar niets, dus namen we bezit van de dames-sauna (10 personen) die toch geheel verlaten was.

vlak voordat we weggingen stak de badmeester z'n hoofd om de deur en sputterde wat tegen dat dit niet ging (gemengd in de sauna), maar hij werd voor een voldongen feit gesteld.....

zaterdag 13 juli 1985,

De laatste vakantiedag met de geesje van urk.

wegens het getijde en de wind moesten we voor 09 uur van scheveningen afscheid genomen hebben.

er was bijna geen wind, die er was kwam uit een zuidelijke richting nog ook! motoren dus helaas..

op de nieuwe waterweg kreeg het schip een hele schoonmaakbeurt, alles was na afloop weer helder en gereed tot het ontvangen van nieuwe gasten op 16 juli a.s.

door het goede tijdschema waren we al om 15 uur voor de deur van het visserijmuseum aangekomen te vlaardingen. (Dit is de vaste ligplaats van het schip.)

langzaam maar zeker werd er in etappes afscheid nemen geblazen.

sommigen werden afgehaald, sommigen gingen per trein huiswaarts.

einde van het scheepsjournaal van een volhardende zeezeiler op de

===== geesje van urk =====

24 juni - 13 juli 1985

tuigage van de zeillogger in 1985:
nagelbanken bij de kluiverboom:
(b.b = bakboord, s.b is stuurboord)

- b.b 1. neerhaler fok,
2. " Buitenkluiver bovenzijde
3 " " " onderzijde

s.b 2. Neerhaler binnenkluiver

nagelbank b.b bij stag voormast: (van voor naar achter)

1. Buitenkluiverval
2. fokkeval
3. kraanlijn fok (instellen fokkeboom als de fok neer is)
4. kraanlijn grootzijl
8. bakstag (in gebruik bij grootzeil over stuurboord)

nagelbank s.b bij stag voormast: (van voor naar achter)

1. val binnenkluiver
4. kraanlijn grootzeil

8. bakstag (in gebruik bij grootzeil over bakboord)

nagelbank bij stag bazaar mast:

b.b en s.b 2 x 1 kraanlijn bazaarzeil

nagelbank op de voormast:

witte kop is grootzeilval (oppassen, staat veel kracht op)

b.b klaauwval

s.b piekeval

vrije nagels t.b.v topzeilen

nagelsbank op de bazaar mast:

b.b klauwval met witte kop

s.b piekeval

2 nagels t.b.v de grootschoten b.b en s.b

de bazaar schoten aan b.b en s.b worden op een bolder aan de achterzijde belegd,
deze is toch vrij tijdens het zeilen.

einde beschrijving tuigage van een zeillogger.

w.f bender jr

haardstee 106

1102 ng amsterdam zuid-oost